Dzīve tuvplānā

Iedzīvotāju skaits Limbažu pagastā

- **2000. g. – 2507**
- **2019. g. – 2030**

Kopš 2000. gada dzimuši 422, miruši 534 cilvēki. Uz citu dzīvesvietu Latvijā pārcēlušies 699, uz ārzemēm – 165, no citas vietas valstī uz dzīvi pārcēlušies 495, no ārzemēm – četri cilvēki.

(No Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes)

Iedzīvotāji uzskata – sliktāk nebūs

Līga Rantiņa:
– Iepriekšējās reformas laikā dzīvoju citur. Neatminos, ka tā būtu manā dzīvē kaut ko mainījusi, izņemot dzīvesvietas adresi. Tagad piecus gadus esmu Limbažu pagastā, kas ir mana dzimtā puse. Varbūt tādēļ te jūtos ļoti labi.

Valentīna Kukule:
– Reformas dēļ dzīve neapstājās. Tieši pretēji. Tagad Lādē ir sabiedriskais centrs ar pieciem dzīvokļiem. Sliktāk nebūs. Varbūt tiksim pie kultūras nama. Citādi dīvaini – novadā lielākie, bet nav vietas, kur pulcēties.

Juris Magone:
– Par gaidāmo reformu neesmu aizdomājies, bet iepriekšējo īpaši neizjutu. Mēs esam pārāk tuvu pilsētai, lai būtu attāluma problēmas. Pagastā redz vietas, kas ir sakārtotas. Attīstība, manuprāt, ir ar pluszīmi.

Trīs ceturtdaļās Limbažu pierobežas par reformu neraud

Limbažu pagasta pārvaldes komanda – vadītājs Dainis Jurka (no kreisās), Sociālā dienesta darbinieces Oksana Groma, Maira Āboltiņa un šoferis Dainis Grīnbergs – lēš, ka gaidāmā reforma pārvaldes darbu neizmainīs, un cer, ka labie darbi novadā turpināsies arī pēc tās

Limbažu pagasts ir lielākais novadā. Agrāk šajā teritorijā bija pat četri pagasti. Vēsturiskā piederība kāda nu katrā no tiem. Iedzīvotāju dokumentos varot izlasīt gan Valmieras un Limbažu rajonu, gan Siguldu un Saulkrastus. Lielākās apdzīvotās vietas pagastā ir Ozolaine, Lāde, Lādezers, Kaijciems, Inte un Stūrīši. – *Šodien mums ir trīs ceturtdaļas no robežas apkārt pilsētai,* – skaidro **Dainis JURKA**, kurš vietējo pārvaldi vada kopš iepriekšējās administratīvi teritoriālās reformas 2009. gadā. Jau gandrīz gadu D. Jurka ir pārvaldes vadītājs arī kaimiņpagastā Vidrižos. Taujāts, vai vienlaikus vadīt divus pagastus nav par grūtu, viņš skaidro, ka tad, kad pārvaldēs ierindā ir visa komanda, darbs ir padarāms. Problēmas sākas, ja kāds no tās izkrīt. Tiesa, Limbažu pagasta komandai un arī iedzīvotājiem īsti netīk, ka nu viņš ir retāk sastopams.

Daži komandas biedri arī piedalās sarunā. Tur ir Sociālā dienesta darbiniece **Oksana GROMA**, kura pagastā ar ģimenēm, kurās ir bērni, gan strādā tikai trīs gadus. Vēlāk pievienojas dienesta darbiniece **Maira ĀBOLTIŅA**. Viņa ir limbažniece un šajā darbā kopš 2011. gada. Lādezerietis **Dainis GRĪNBERGS** ir šoferis kopš 2005. gada un piedzīvojis arī iepriekšējo reformu.

Pārvaldes vadītājs 2009. gada administratīvi teritoriālo reformu par bremzi attīstībā neatzīst. Taujāts, kā viņš vērtē protestu pret gaidāmajām pārmaiņām, sarunbiedrs teic, ka katram, kurš tajā piedalās, godīgi jāatbild sev uz jautājumu, kādēļ viņš to dara. Tās ir rūpes par iedzīvotājiem vai bailes zaudēt savu krēslu un karaļvalsti? D. Grīnbergs, vērtējot jau pārdzīvotās pārmaiņas, bilst, ka viņš darbā un dzīvē jūt lielāku sakārtotību nekā pirms tām. – *Lādezers ir laba dzīvesvieta. Nav tālu līdz tuvākajām Vidzemes pilsētām. Mums ir asfaltēts ceļš, bet mani uztrauc ceļu stāvoklis kopumā,* – viņš piebilst. Dubļaino pagastā netrūkst, un pa tiem braukt nevienam nav prieka. Pēdējos trīs gados pašvaldība gan ieguldījusi ceļos apjomīgus līdzekļus. – *Primārie, protams, ir ceļi, kur dzīvo un strādā cilvēki,* – skaidro D. Jurka. Patlaban pēdējā projektā renovē ceļu gar *Lādes Vītoliem* posmā no Šķērstiņiem līdz Prīlādžiem. Sarunbiedri prāto, ka būtu apsveicami, ja labi sāktie darbi turpinātos arī pēc novadu reformas un ceļu stāvoklis nepasliktinātos. – *Vispārzināma patiesība – kur nav izbraucama ceļa, nav cilvēku. Tādēļ ceļi ir prioritāte numur viens un tādai tai jāpaliek arī turpmāk,* – uzsver pārvaldnieks. Taču pagastā ir arī mājas, kur pievedceļu nav vispār un cilvēki pārvietojas pāri īpašumiem. Viņiem pašvaldība nevar palīdzēt, lai gan specializētajam transportam jāpiekļūst arī šīm mājām. Sarunbiedri piebilst, ka svarīgi ir ceļus arī uzmanīt, īpaši lietavās un atkusņos. Pārvaldes vadītājam savulaik pat nācies aizšķērsot ceļu biogāzes ražotnes smagajai tehnikai, kas ignorējusi transportlīdzekļu masas ierobežojuma zīmes. Patlaban pagasta teritorijā rekonstruē augstsprieguma elektropārvades līniju. Dzirdu stāstu, ka igauņu būvniekiem nav nekāda respekta pret īpašumiem – ne pašvaldības, ne privātajiem, it kā starptautisks projekts nozīmētu *pēc manis kaut vai ūdens plūdi.* Atkal jāstājas sardzē par abiem. – *Mēs neesam pret šādiem projektiem, bet jādomā, lai nenodarītu pāri tiem cilvēkiem, kuri šodien dzīvo un saimnieko laukos,* – piebilst Maira.

– *Būtiski, lai arī pēc šīs reformas lauku pagasti nepaliktu novārtā un lai iedzīvotājiem saglabātos esošie pakalpojumi,* – uzsver pārvaldes vadītājs. Pagasta teritorijā doktorātu un feldšerpunktu nav. Veselības pakalpojumus iedzīvotāji saņem pilsētā. Nav arī vairs pasta nodaļu, kas agrāk bija Lādē, Lādezerā un Kaijciemā. Šodien gan viss ir paveicams elektroniski. Tuvinieki vai kaimiņi palīdz tiem, kuri nedraudzējas ar internetu, bet pensijas piegādā dzīvesvietā. – *Cilvēkiem jāmainās un jāaug līdzi laikam,* – uzskata pārvaldes vadītājs. Taču runa nav tikai par pakalpojumiem. Pastā cilvēki satikās, apruna jās. – *Nu viņi retāk izkustas no mājām. Uz bibliotēku iet mazāk,* – secina šoferis Dainis. Lādē un Lādezerā ir bibliotēkas un darbojas sociālo pakalpojumu centri, kur cilvēki, kuri dzīvo nelabiekārtotos dzīvokļos vai mājās, var ieiet dušā un izmazgāt veļu. Viņi ļoti labprāt izmanto šos pakalpojumus. Tos, ko nesaņem uz vietas, viņi izmanto Limbažos. Sarunbiedri stāsta, ka autobusu maršruti ir tā sakārtoti, lai iedzīvotāji nokļūtu darbā un mājās. Pilsētas tuvumam ir savi plusi un diemžēl arī mīnusi. Ļaudis tiecas turp. Laukos paliek savas sētas patrioti.

Maira vērtē, ka pagastā ir plašs sociālā darba lauks. Viņasprāt, novadā steigšus jādomā par jauna pansionāta būvniecību. – *Cilvēkus, kuri nespēj par sevi parūpēties, bez uzraudzības atstāt mājās nedrīkst. Tādu ģimeņu, kurās kāds var nestrādāt, būt mājās vai algot kopēju, šodien ir ļoti maz. Tiesa, arī pansionātos līdzmaksājums nav mazs,* – secina Maira. Viņa priecājas, ja kaimiņos atrodas labi cilvēki, kuri uzņemas aprūpētāju pienākumus. Sociālais dienests savus klientus vadā arī pie dakteriem, turklāt brauc ne tikai uz Limbažiem, bet arī uz Valmieru un Rīgu, ja ir tāda nepieciešamība. Ģimeņu kontingents, ar kurām strādā Oksana, ir mainīgs, lai gan daļa redzeslokā jāpatur visu laiku. Laukos arī ienāk jaunas ģimenes. Viņa teic: – *Daudz to nav, bet prieks par katru.*

Pārvaldes vadītājs lēš, ka, palielinoties teritorijai, pārmaiņas būs novada domē, un labi, ja pie lēmējgalda būtu pa pārstāvim no katra pagasta. Pārvaldēs darbs, viņaprāt, ir galēji optimizēts, vēl samazināt strādājošo skaitu tur nav iespējams. Pagastiem mainīties var tikai finansējums, budžetā kādā ailītē būs ierakstīts vairāk naudas, citā mazāk. Pārvaldnieks uzskata, ka pati reforma nav tādas raizēšanās vērta kā valsts nodokļu politika. – *Būtiski ir, lai nenogrieztu procentus pašvaldībām piešķirtajai daļai no iedzīvotāju ienākuma nodokļa. Tāpat – lai cilvēkiem nepieaugtu nodokļu slogs.* Turklāt šodien par reformu esot vēl pārāk daudz neskaidrību, lai lauzītu galvu, kā būs. Steigā gan neko nevajadzētu reformēt, citādi sāksies juceklis un cilvēkiem staigāšana pa kabinetiem, nesaprotot, kur un pie kā ar saviem jautājumiem jāvēršas.

Izglītībai sadrumstalotība par labu nenāk

Ozolaines pirmsskolas izglītības iestādē darbojas trīs vecuma grupas, ko apmeklē aptuveni 80 bērnu. – *Līdz šim rindu nebija, bet šogad esam pārpildīti. Tāds pats izskatās arī nākamais gads. Pēc tam, skatoties pēc dzimstības, varētu būt mazāk tieši vietējo bērnu. Taču slēgšana mums noteikti nedraud,* – sarunā teic bērnudārza pedagoģe un metodiķe **Inese KĀRKLA**, kura savā pirmajā darbavietā jau nostrādājusi gadus 30 *ar astīti. – Agrāk mums visi bija vietējie bērni, arī tagad vairums, bet, kopš esam atvērti novadam, ir gan limbažnieki, gan no citām vietām, tālākā ir Vidriži. Tāpat ir ozolainieši, kuri apmeklē bērnudārzus Limbažos, ja vecāki strādā pilsētā.* Inese stāsta, ka ēka ir renovēta laikā, kad pagastu *stūrēja* tagadējais novada domes priekšsēdētājs Didzis Zemmers, bet nu tā atkal prasītos pēc lielākiem remontdarbiem.

Lielas pārmaiņas Ozolainei, viņasprāt, pirmā novadu reformas nav nesusi. – *Kā bijām pilsētas pievārte, tā esam šobrīd. Pirms reformas gan dzirdējām, ka pilsētas robežas paplašināsies uz mūsu pusi, bet tā nav noticis,* – teic sarunbiedre. Viņai pagasta teritorija šķiet pārlieku liela, izstiepta uz visām debess pusēm. Katrā ļaudīm sava dzīve, ciešākas saiknes starp ciemiem nav. Sarunbiedre prāto, ka arī jaunā reforma piepilsētu īpaši neietekmēs. – *Taču esmu vairāk par nekā pret. Izglītībai esošā sadrumstalotība neko labu nedod,* – uzskata Inese. Agrāk, kad izglītību rajonā kūrēja izglītības pārvalde, viņasprāt, pedagogu kvalifikācijas paaugstināšana un pieredzes apmaiņa bija efektīvāka.

Ozolaines bērnudārza metodiķe Inese Kārkla uzskata, ka pirms reformas pedagogu kvalifikācijas celšana un pieredzes apmaiņa bija efektīvāka

Īpašs pagasts ar divām dzirnavām

Normunda Bomja maiznīcas *Lielezers* graudu pārstrādes cehā *Pūču dzirnavas* sastopu **Uģi ŠALMI**. Tur viņš strādā algotu darbu. Lādē Šalmju ģimenei pašai ir zemnieku saimniecība *Jumpravdzirnavas*, kas audzē un pārstrādā graudus un rapsi. Saimniecībā ir 100 ha pašu un nomātās zemes un Jumpravmuižas dzirnavas. *Jumpravdzirnavu* produkcija aizceļo uz maiznīcu *Lielezers*, ar ko saimniecībai izveidojusies veiksmīga sadarbība, un Latvijas veikalu plauktiem. Uģis ar ģimeni Lādē saimnieko jau gadus 30. Tolaik kādreizējais rīdzinieks ar aizņēmumu bankā par brangu naudu iegādājās vēsturiskās dzirnavas un atgrieza tām dzīvi. Viņam palaimējies, ka darījums notika naudas maiņas laikā un kredīts bija viegli nomaksājams. Agrāk Šalmju saimniecība arī algojusi strādniekus, bet nu visu darot saviem spēkiem. Bērni pieauguši un kļuvuši par palīgiem. Divi gan ir savās dzīves, meita un jaunākais dēls vēl mācās. – *Viņš droši vien būs «Jumpravdzirnavu» nākotnes saimnieks,* – lēš sarunbiedrs. – *Dzirnavas gan patīk visiem četriem. Domāju, ka to dēļ katrs būtu gatavs atteikties no cita darba.* Arī *Pūču dzirnavu* uzņēmuma tapšanā Uģis ir pielicis savu prātu un roku. Ne bez lepnuma viņš teic, ka pagasts, kurā ir divas dzirnavas, būtu gluži vai ar uguni jāmeklē. Taujāts, kas latviešu zemniekiem saimniekošanā ir klupšanas akmeņi, Uģis teic, ka attīstībai derētu vairāk finansu, bet viņa skalā pirmā prioritāte tomēr ir lauku ceļu stāvoklis.

Jumpravmuižas dzirnavu īpašnieks Uģis Šalmis (no kreisās) un maiznīcas *Lielezers* graudu pārstrādes ceha *Pūču dzirnavas* ražošanas vadītājs Vilnis Ozoliņš ir vienisprātis, ka saimniekošanā laukos prioritāte ir ceļi

Sarunā par reformu iesaistās arī graudu pārstrādes ceha ražošanas vadītājs **Vilnis OZOLIŅŠ**, kurš gan ir Umurgas pagasta iedzīvotājs. Viņaprāt, Limbažu pagastā ceļi ir labāk uzturēti. Vilnis smej, ka gaidāmā reforma par jaunu nav nosaucama. – *Tas ir nu jau labi aizmirstais vecais rajonu modelis.* Sarunbiedri teic, ka iepriekšējo reformu nav izjutuši. Jaunā vēl nav atnākusi, un īsti nav zināms, kāda būs. Vilnis uzsver, ka lauku ļaudīm ir svarīgi, lai tur veidotos darbavietas, citādi viņi izvēlas dzīvi pilsētā, lauki paliek tukši, skolas slēdz. Tiesa, vecāki gan lielākoties paši izvēlas mācību iestādes, kur ir lielākas bērnu interešu attīstības iespējas, līdzās mūzikas, mākslas skolas. Runājot par darbavietām, Uģis piebilst, ka tā gluži nav. Jautājums – ko cilvēki prot darīt. Ražošanā un lauksaimniecībā sava specifika. Dzirnavās jebkuru no ielas nepaņemsi, bet mācīties kaut ko no nulles cilvēki tik naski nemaz nav. Līdzīgi ir saimniecībās, kur jāstrādā ar šodienas tehniku. Tāpat baida grūtāks darbs. Dažam saimniekam ferma jālikvidē, jo nav, kas slauc govis.

Bērnu skaits nevar būt kritērijs – būt skolai vai nebūt

Lādezera pamatskolā uzrunāju pedagoģi un direktores vietnieci izglītības darbā **Anitu PACERI-PADANI**. Viņai šajā skolā rit septītais darba gads. Izglītības iestāde atvērta pirms 27 gadiem. Sākotne bija bērnudārzs, kas pamazām izauga līdz pamatskolai. Šodien izglītības iestāde ir divās ēkās. Mazajā skolā, kā to nodēvējuši paši mācību iestādes darbinieki, mīt bērnudārza un pirmo trīs klašu audzēkņi. Otra ēka, kurā mācās 4.–9. klases audzēkņi, ir skolas vajadzībām pielāgots kādreizējais kolhoza kantoris un klubs. Vaicāta, kādas pārmaiņas skola piedzīvojusi pēdējos gados, direktores vietniece stāsta, ka ēku uzturēšanā ieguldīti ne tikai pašvaldības līdzekļi. Daudz paveikts saviem spēkiem, arī par ziedojumiem un projektos iegūto finansējumu. Izremontētas un labiekārtotas abas mājas. Lielajā skolā par pašvaldības līdzekļiem jaunu izskatu ieguvis 1. stāvs un tualetes telpas, 2. stāvs izremontēts saviem spēkiem. Pie skolas ierīkoti gājēju celiņi un izbūvēts karoga masts. Aizvien tiek papildināts mācību līdzekļu un sporta inventāra klāsts. – *Skola iesaistās dažādos projektos. Mēs esam atvērti visam jaunajam un izmantojam katru piedāvājumu,* – Anita piebilst.

Lādezera pamatskola ar nedaudz vairāk kā 100 bērniem ir lielākā novada laukos. Tiesa, tāpat kā citās lauku skolās, bērnu skaits ir gājis mazumā. Pagājušajā mācību gadā skolu absolvēja 25 devītklasnieki. Šogad pirmklasniekos uzņemti 10. – *Raugoties nākotnē, tāds skaits arī saglabāsies,* – lēš sarunbiedre. – *Domāju, ka slēgšana mums nedraud. Mēs arī darām visu iespējamo, lai radītu mājas sajūtu, nodrošinātu plašas bērnu interešu attīstīšanas iespējas un vecāki izvēlētos mūsu skolu,* – teic sarunbiedre. Skolā vairums ir vietējo bērnu, daži limbažnieki un arī no Lēdurgas, kur šogad nav 5. klases. Anita priecājas par katru ģimeni, kas pagastā ienāk no pilsētas, un novērtē priekšrocības, ko dod dabai pietuvināta dzīve. Tāpat par to, ka pašvaldība rūpējas, lai bērni no tālākām vietām nokļūtu skolā. – *Bērnu skaitam gan nevajadzētu būt izšķirošajam faktoram, būt skolai vai ne. To vajadzētu vērtēt pēc teritorijas īpatnībām. Skandināvijā ir arī pavisam mazas skoliņas. Latvijā tāda pieredze droši vien neienāks. Taču tas nav normāli, ka bērns ceļas sešos rītā, lai astoņos būtu skolā.* Anita cer, ka novadā līdz tam nenonāks ne reformas, ne citu apstākļu dēļ. Viņa domā, ka gaidāmā teritoriālā reforma skolas dzīvē jūtamas pārmaiņas neienesīs, bet, saimei kļūstot lielākai, tā varētu plašāk pavērt durvis sadarbībai ar citām izglītības iestādēm.

Pārējie Lādezerā uzrunātie ļaudis attīstību savā ciemā vērtē pozitīvi. Tagad viņi gaida gājēju trotuāra izbūvi un cer, ka jaunā reforma šo sapni nenoārdīs. Jāpiebilst, ka par to sapņo arī iedzīvotāji, kuri dzīvo *Mārtiņbodes* virzienā. Viņi teic, ka labas pastaigas dēļ dažus kilometrus līdz pilsētai ietu kājām, bet ceļmalās nav, kur palikt. Risks nokļūt zem smagās tehnikas riteņiem nav tīkams. Uzrunātie lādezerieši atzīst, ka par gaidāmo reformu ir par maz informācijas, lai gan, viņuprāt, akcijas pret to situāciju neietekmēs un pārmaiņas būs. Arī par piketētāju prasību atlaist Saeimu runātāju balsīs sajūsmu nedzird. Darbs jāprasa no esošajiem deputātiem. Cerēt uz jaunu Saeimu kā uz mesijas atnākšanu esot naivi.

Ieguvumi:

- atjaunota un aprīkota sabiedriskā centra *Lādes Vītoli* ēka;
- sakārtots Jumpravmuižas tilts un paaugstināts Mucenieku tilts;
- ieguldīti apjomīgi līdzekļi pašvaldības ceļos;
- sakārtota ciemu ūdenssaimniecība;
- izremontēts Lādezera skolas 1. stāvs;
- labiekārtota bērnudārza teritorija;
- renovēta pārvaldes ēka.

Zaudējums:

- īpašumiem mainīts vēsturiskais nosaukums.

Jāstrādā atbildīgi ar gatavību mainīties

SIA *Vitbūve* dibināta jau 2005. gadā. – *Sākām kā būvnieki un nonācām līdz koka karkasa māju ražošanai,* – stāsta uzņēmējs **Vitālijs FJODOROVS**. Viņš neatminas, ka teritoriālās pārmaiņas būtu kaut kā ietekmējušas uzņēmuma darbību. Vienīgās neērtības esot pašam, kad, kārtojot lietas, jāveic lieli attālumi. *Vitbūve* strādā eksportam, lielākoties uz Nīderlandi un arī uz Skandināviju – Zviedriju, Norvēģiju un Islandi. Kādēļ ne Latvijas tirgum, ja māja izmaksā lētāk nekā dzīvoklis? Vitālijs atbild, ka pie vainas ir *pelēkā zona* mūsu ekonomikā. Ne pirmo gadu esot šajā ražošanas nišā, viņš labi zina gan materiālu cenas, gan ražošanas izmaksas. Taču ir ražotāji, kas savu produkciju piedāvā par puscenu. – *Par tādu naudu māja nav uzbūvējama, nemaz nerunājot par uzņēmuma godīgu nodokļu politiku,* – secina sarunbiedrs. *Vitbūve* nodrošina pastāvīgu darbu gandrīz pussimtam cilvēku, pārsvarā vietējiem, lai gan strādā arī braucēji no Cēsīm, Valmieras un Siguldas. Ir vakances, periodiski 5–10 darbavietas. Vitālijs stāsta, ka problēma ir atrast speciālistus, kuri spēj strādāt ar ārzemju klientiem, tāpat tos, kuri saprot tehnisko projektēšanu. Taujāts, vai nevar izskolot sev speciālistus ar uzņēmuma stipendijām, Vitālijs atzīstas, ka par to nav domāts. Cilvēki gan ir sūtīti uz kursiem, bet secināts, ka, strādājot uzņēmumā, viņi prasmes apgūst daudz ātrāk un efektīvāk.

Iztaujāts par gaidāmo reformu, sarunbiedrs teic: – *Esmu vietējais, Limbažu patriots un par šo reformu. Atgriezīsimies kādreizējā rajonā. Tur, manuprāt, daudzi jautājumi risināmās vienkāršāk.* Viņaprāt, satraucošākas ir runas par gaidāmo krīzi, nevis teritorijas reformu. – *Lai gan krīze arī daudz iemāca – domāt, mainīties. Iepriekšējo pārdzīvojām. Uzņēmums sakārtots, ar darbu esam nodrošināti pusgadu uz priekšu. Uzņēmējdarbībā nav jēdziena "brīvais laiks", ir jābūt gatavam, ka problēmas jārisina arī svētdienā un naktī,* – viņš piebilst. – *Jāstrādā ar atbildību pret visiem – valsti, piegādātājiem, strādniekiem, neatkarīgi no tā, cik ir darba. Pāris mēnešu gadā ir tukši. Uz to arī jābūt gataviem. Jāveido drošības spilvens, lai neciestu uzņēmums un cilvēki.*

Stūrītis zemes ar stipru paaudžu pēctecību

Gintam Blūmam (no kreisās) un viņa dēlam Jānim mērķis ir skaidrs – piena lopkopības SIA *Jaunītes GB* jāiet uz vēl augstākiem rādītājiem

Pagastā ir gana veiksmīgu uzņēmumu un arī stipru zemnieku saimniecību. Vēsturiski tā izveidojies, ka vairākas koncentrējušās vienā no tālākajiem stūriem – Kaijciemā. Sarunā pagasta pārvaldē sociālā darbiniece Maira jau izteicās, ka tur zemnieki viņai ir atbalsts. Nekad neatteic izpalīdzēt, kad kaut kas jāpārved vai veciem ļaudīm jāpiegādā pa malkas kravai.

Viena no saimniecībām Kaijciemā ir tēva un dēla – **Ginta** un **Jāņa BLŪMU** – piena lopkopības SIA *Jaunītes GB*. – *Esam tālāk no centriem. Kad beidzās kolhozu laiki, cilvēkiem vajadzēja izdzīvot. Katram bija sava piemājas saimniecība. Laika gaitā tās attīstījušās,* – vēstures gaitu precizē Gints. 90. gados, dalot kopīgo mantu, bijuši visādi kašķi, bet tie vairs nav spēkā. Tolaik iegūtā tehnika nokalpojusi, mainījušās paaudzes, domāšana un filozofija. Tagad zemnieki savstarpēji izlīdz cits citam un priecājas, ja kaimiņam labi klājas. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja pēkšņi noplīsīs tehnika, bez palīdzības nepaliksi. – *Tas nav oficiāls kooperatīvs, bet tāda veselīga sadarbība. Protams, tu nevari būt tikai ņēmējs, jābūt arī devējam, bet tas strādā,* – secina Blūmi.

Viņu saimniecībā ir vairāk nekā 100 lopu, no tiem aptuveni 50 slaucamo govju. 2006. gadā Gints pārņēma tēva zemnieku saimniecību un izveidoja savu uzņēmumu. – *Šogad to pārņēma mans dēls,* – viņš stāsta. Tas pamazām noticis kā pats par sevi saprotams. Saimniekošana laukos nav bijusi uzspiesta, bet ir abu brīva izvēle. Stipra ir paaudžu pēctecība šajā stūrītī zemes. To kā brīvības cīņu dalībnieks īpašumā ieguva Ginta vectēvs. Mājas nosauktas viņa uzvārdā. Pirmās reformas laikā vēsturiskajam mājasvārdam pievienoja Kaijciemu. Gints kā savas dzimtas un vietas patriots vēl šodien ir dusmīgs. – *Jācer, ka nākamais reformas pasākums «Kaijciema Jaunītēm» nepievienos vēl numuru viens vai divi,* – uzņēmējs ironizē. Citu iebilžu viņam pret reformu nav. Saimniekošanu tā nav ietekmējusi, un, viņaprāt, tāpat būs ar nākamajām teritorijas izmaiņām. – *To, ko dara no sirds, tik viegli nevar ietekmēt,* – teic Gints. Pēdējos gados ganāmpulka ražība pieaug, uzlabojot tā ģenētiku un apsaimniekošanu. Mērķis ir skaidrs un vienkāršs – jāiet uz vēl augstākiem rādītājiem. Taujāti, vai mieles nav par to, ka tuvumā nav pasta nodaļas un medpunkta, viņi bilst, ka vietējā infrastruktūra plucināta vēl pirms reformas. Tur diez vai var vainot izmaiņas teritorijā, drīzāk to, ka pēc kolhozu sabrukuma sarucis iedzīvotāju skaits.

Jānis novadu apvienošanu uztver pozitīvi un uzskata, ka lielākām teritorijām ir augstāks attīstības potenciāls, turklāt centralizējoties krītas izmaksas. – *Tas, vai lauki nepaliks vēl tukšāki, nav atkarīgs no reformas, bet no cilvēkiem pašiem un saimniekošanas. Arī savā uzņēmējdarbībā, lietojot interneta portālus, redzu tur Limbažu rajonu kā pirmsreformas laikā. Viegli un saprotami,* – viņš piebilst. Blūmi arī nesūdzas, ka nevarētu atrast cilvēkus darbam. – *Barība lopiem sagādāta, piens izslaukts, strādnieki ir apmācīti, mēs darbojamies kopā. Viss notiek. Cilvēkiem būtiski ir labi darba apstākļi un normāls atalgojums.*

Sagatavoja
Aija SEDLIŅA

MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Valsts reģionālās attīstības aģentūra